

Om å lede seg selv

Viktige bibelvers om lederskap:

Jesu tjenere har ikke så mange rettigheter,

"Hvis en av dere har en tjener som er ute og pløyer eller gjerter, vil han da si til ham når han kommer hjem fra markene: Kom nå og sett deg til bords? Nei, han vil si: Lag til kveldsmaten for meg, gjør deg så i stand og vart meg opp mens jeg spiser og drikker. Takker han tjeneren for at han gjorde det han fikk beskjed om? Nei! På samme måte med dere. Når dere har gjort alt det som er pålagt dere, skal dere si: Vi er uverdige tjenere og har bare gjort det vi er skyldige å gjøre". (Luk 17,7-10)

men de får Mesterens omsorg av bare nåde.

"Spenn beltet om livet og hold lampene tent, lik tjenere som venter sin herre hjem fra gjestebud og står klar til å lukke opp for ham så snart han kommer og banker på. Lykkelige er de tjenere som Herren finner våkne når han kommer! Sannelig, jeg sier dere: Han skal spenne beltet om livet, la dem gå til bords og selv varte dem opp. Ja lykkelige er de som han finner beredt, selv om han først kommer i andre eller tredje nattevakt". (Luk 12,35-38)

Tjenesten en gave til tjeneren, tjeneren en gave til menigheten.

"Det er jeg som tar deres brødre levittene ut blant israelittene og gir dem til dere som en gave. De er viet til Herren for å arbeide i møteteltet. Men du og dine sønner skal ta dere av prestetjenesten, alt det som skal gjøres ved alteret og innenfor forhenget. Det arbeidet skal dere utføre. Jeg gir dere prestetjenesten som en gave". (4 Mos 18,6-7)

Som Mesteren, så også disippelen.

"Dere vet at de som regnes for å være folkenes fyrster, er herrer over dem, og deres mektige menn hersker over dem med makt. Men slik er det ikke blant dere. Den som vil være stor blant dere, skal være alles tjener (diakon), og den som vil være den fremste blant dere, skal være alles trelle. For Menneskesønnen er ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv som løsepenge for mange". (Mark 10,42-45)

Har Jesus fått vise hele sin tålmodighet på deg?

"Det er et troverdig ord, vel verd å ta imot: Kristus Jesus kom til verden for å frelse syndere; og blant dem er jeg den største. Men når jeg fikk barmhjertighet, var det for at Jesus Kristus først skulle vise hele sin tålmodighet på meg, til et forbilde for dem som senere skulle komme til tro på ham og få evig liv". (1 Tim 1,15-16)

Da Bill Hybels, lederen for menigheten Willow Creek, for mange år siden hadde et foredrag om dette temaet, snakket han om å lede i flere retninger. Oppover, utover, nedover og innover.

Som ledere skal vi forholde oss til våre overordnede. Våre overordnede har faktisk rett til å bestemme over oss. Vårt ansvar er å gi dem den informasjonen vi synes det er viktig at de har for å ta de rette beslutningene om arbeidet vi står i. Men det er til syvende og sist de som skal bestemme og bevilge penger til arbeidet.

Så skal vi forholde oss til våre kolleger. Vi er med og bærer ansvaret for at vi som arbeider sammen blir et godt team som har respekt for hverandre, oppmuntrer hverandre og drar i samme retning.

Så skal vi forholde oss til dem vi er ledere for. Vi skal våge å være ledere. Men samtidig skal vi hele tiden huske at en kristen leder ikke skal herske, men tjene. Som Jesus kom for å tjene oss, skal vi som ledere tjene dem vi er satt som ledere over.

Sist, men så avgjort ikke minst, skal vi lede oss selv. Det er ofte den vanskeligste lederoppgaven. Og det er den vi skal stoppe opp ved denne gangen.

Tenk over ordene dine

Poenget med disse punktene er at vi skal bli bevisstgjort på at vi er ansvarlige mennesker. Vi er ikke marionetter eller roboter. Vi skal i størst mulig grad styre oss selv

Si aldri: "Jeg har ikke fått tid" eller jeg "Har ikke fått gjort".

Har du tenkt over hvilken forskjell det er på å si "Jeg har ikke fått gjort" og "Jeg har ikke gjort"? Det første utsagnet bruker vi for å avskrive oss ansvaret. Det andre utsagnet er et utsagn som sier at vi selv har ansvar for hva vi prioriterer.

I stedet for å si "Jeg har ikke fått tid", bør vi si at "Jeg har ikke prioritert det", eller "Jeg har ikke tatt tid".

For du og jeg har fått tid. Vi har fått 24 timer i døgnet. Og vi kan ikke komme unna ansvaret for selv å ta ansvaret for hvordan vi bruker de timene. Jeg velger selv om jeg vil gå på kino eller forberede en andakt. Jeg velger selv om jeg vil så opp når vekkeklokka ringer eller om jeg vil bli liggende. Jeg velger selv om jeg vil ta en joggetur eller sitte i lenestolen. Det er mitt valg. Dersom jeg fraskriver meg det valget, umyndiggjør jeg meg selv.

Et viktig poeng: Den dagen jeg sa "ja" til å gå på skole, sa jeg også "ja" til å gjøre lekser. De to tinene henger sammen. Sier jeg "ja" til en jobb, sier jeg også "ja" til å bruke mandag til fredag fra 0830-1600 på jobben. Det første "ja" jeg sier har selvfølgelig konsekvenser.

Venn deg til å si et klart "ja" eller et klart "nei".

Det er ikke for ingen ting Jesus oppfordret sine disipler til å la si tale være klare ja og nei (Matt 6,37). Det er nemlig ikke bare politikere som ikke kan si de ordene. Vi sliter med dem noen og hver.

Det er noen som har sagt at "ja, men..." er den kristelige måte å si nei på. "Ja, jeg vil gjerne, men...". "Ja, men..." betyr som regel nei.

Eller en annen variant: "Ja, det skal jeg gjøre, dersom ikke noe kommer i veien". Dersom vi stadig er åpne for at noe kommer i veien, så kommer noe i veien. Egentlig sier jeg at dersom noe morsommere dukker opp, velger jeg heller det. Men dersom det ikke dukker opp noe morsom, kan jeg jo alltid gjøre det du spør om.

Poenget er ikke at vi alltid skal si "ja". Det er helt tillatt å si klare "nei" til alle de tingene vi ikke tror vi skal prioritere. I avsnittet om prioriteringer understreket vi at det ikke går an å si et klart og entydig ja til noe uten å si flere kare og entydige nei til noe annet.

Våg å si "jeg."

Det er vanlig at en prøver å skjule seg i ordene "en", "men" og "du" når en snakker om seg selv. Gjør det til en vane å si "jeg" og "meg" i stedet. Da ansvarliggjør du deg selv og vedkjenner deg at det er du som velger.

Du merker forskjellen.

Det koster ikke så mye å si: "Du vet hvordan det er. Du kommer deg ikke opp i rett tid, og så får du ikke lest Bibelen". Det koster mer å bruke ordet "jeg" og omtale seg selv som den aktive: "Jeg står ikke opp i rett tid om morgenen, og det fører til at jeg ikke bruker tid til bibellesning".

Prioritering

Ingen av oss for tid til alt, men vi kan få tid til noe. Ingen kan være alt for alle, men vi kan være noe for noen. Ingen kan dekke alle behovene en person måtte ha, men vi kan alle dekke noen av behovene.

Prøver vi å rekke over alt og spre oss tynt over et stort område, får vi antakelig aldri gjort noe som monner. Skal vi få gjort noe som monner på ett område, er det andre områder vi ikke kan engasjere oss i.

Å prioritere er å forsømme i riktig rekkefølge. Fordi vi ikke har noen mulighet for å dekke alle behov og leve opp til alle forventninger, må vi prioritere. Noe må vi alltid forsømme!!! Men det vi forsømmer, må være det som er minst viktig. "Er du trett av de rette tingene, du trette kristne", var det en som sa en gang.

Det går ikke an å si et helhjertet "ja" til noe uten at en må si flere helhjertede "nei" til noe annet. Sier jeg "ja" til å følge Jesus, må jeg si "nei" til å følge mine egne lyster. Sier jeg "ja" til å slanke meg, må jeg si "nei" til å spise diverse ting. Like viktig som å være klar på hva vi har sagt "ja" til, er det at vi er klare på hva vi har sagt "nei" til. Hva har du sagt "nei" til?

Dersom vi prioriterer alt, prioriterer vi ingenting. Det sier seg selv at dersom vi allerede har nok å gjøre, eller mer enn nok, kan vi ikke prioritere noe opp uten at vi prioriterer noe annet ned. Dessverre er det mange arbeidsgivere som later som om dette ikke er tilfellet. Medarbeidere får rett som det er høre at de i enda høyere grad må prioritere noe opp, men de får sjelden eller aldri hjelp til å prioritere noe ned med god samvittighet. Løjale medarbeidere med følsom samvittighet kan da lett få problemer.

Det som haster, er sjelden viktig. Det som er viktig, haster sjelden. Hastesaker har en egen evne til å hindre oss i å nå viktige mål. Det "haster" som regel verken med personlig bibellesning, samvær med egen familie eller planlegging for neste år - og det til tross for at dette er det aller viktigste. Derfor utsetter vi det til fordel for en eller annen hastesak.

Gud skapte deg med ansvar, og han skapte deg med evne til å ta valg - på godt og vondt.

Ikke si for fort: "Det ble bare slik". Si heller "Jeg lot det bli slik". Du velger selv om du vil flyte med strømmen eller om du vil svømme mot den. Det er ditt valg. (Derimot kan du selvfølgelig ikke velge om du skal rammes av en naturkatastrofe, bli syk eller bli utsatt for vold. Slikt bare skjer.)

De viktigste prioriteringene for oss kristne er:

1. Vårt personlige Gudsforhold (Matt 6,33)
2. Familien (1 Tim 5,8)
3. Skole eller jobb
4. Kristen tjeneste
5. Fritid

Normalt skal vi få med oss alt dette i de riktige mengdene.

Det at vi prioriterer betyr ikke nødvendigvis at vi bruker mest til på det, men at det har klar forkjørsrett.

Lar vi være å prioritere, skjer noe av dette:

* Vi gjør det vi har lyst til og lar være å gjøre det vi ikke liker.

* Vi følger våre tilfeldige innfall.

* Vi lar oss styre av dem som maser på oss. De som maser mest, vinner.

* Vi arbeider etter prinsippet "Det som skjer, det skjer".

* Vi gjør det samme i år som vi gjorde i fjor (og året før).

Prioriteringene må selvsagt gjøres ut fra den målsetningen vi har for arbeidet. Og den motivasjonen vi har, vil, bevisst eller ubevisst, påvirke prioriteringene våre sterkt.

Så kan du tenke over følgende: Dersom livet ditt var en stumfilm, hva ville da folk ut fra filmen si var dine viktigste prioriteringer?

Den viktige viljen

Gud har skapt oss med en stor grad av fri vilje. Mennesker kan bestemme seg både for å slutte å røyke og gå ned i vekt.

Men det holder ikke å si til seg selv at "Jeg har lyst til å...", "Jeg ønsker at jeg kunne...", eller "Jeg håper at jeg..." Det koster oss faktisk ikke så mye å komme med slike utsagn.

Dersom vi derimot skal si "Jeg vil...", da kjenner vi større motstand og større forpliktelse.

Det å si "Jeg har da lyst til å komme meg tidligere opp om morgenen så jeg kan få mer ut av dagen", vil sjelden forandre livet vårt. Den dagen vi derimot velger å si uten reservasjon "Jeg vil fra nå av begynne å stå tidligere opp så jeg får mer ut av dagen", er sjansen mye større for at det skjer noe. Dersom jeg da fortsatt blir liggende når vekkeklokka ringer, vet jeg at jeg faktisk ville bli liggende i langt større grad enn jeg ville stå tidligere opp.

Det å ville, innebærer at vi ikke bare sier "ja" til noe, men samtidig er villig til å si "nei" til en del andre ting. Det går som sagt ikke an å si et klart "ja" til noe, uten å si flere klare "nei" samtidig. Jeg kan ikke si "ja" til å stå opp uten å si "nei" til det å bli liggende. Jeg kan ikke si "ja" til et forpliktende fellesskap uten å si "nei" til det som gir meg lyst til å utebli fra fellesskapet.

Det er i grunnen det vi gjør, som viser hva vi egentlig vil.

Det er utrolig hva vi får til når vi virkelig vil noe. Når nye supermarkeder åpner, står folk gjerne i kø fra kl 0500 om morgenen bare for å få tak i de gode åpningstilbudene. En overnatter i sovepose i flere døgn utenfor kinoer som har spesielt populære premierer. En står opp til alle døgnets tider for å rekke flyet til Kanariøyene. En gjør det fordi en vil det.

I en menighet var det nesten umulig å få folk til å komme på møtene torsdag kveld kl 1930. Det var jo den dagen i uka butikene hadde langåpent, og alle var enige om at torsdagen var en umistelig handledag. Men så en fest lagt til en torsdag kveld. Forsamlingslokalet var fullt. Plutselig hadde alle tid likevel. De ville på festen. Men de ville ikke i samme grad på møtene.

Så er spørsmålet: Vil jeg virkelig at naboene skal få høre evangeliet? Vil jeg virkelig at vi skal ha et forpliktende fellesskap? Vil jeg virkelig at nye skal bli lagt til menigheten? Hva er det jeg må si nei til for at dette skal skje?

Om å ta valg

Skapt til å ta valg!

Gud har ikke skapt meg som en marionett i et dukketeater. Han har skapt meg med stor grad av fri vilje og evne til å velge. Jeg behøver ikke flyte med strømmen. Jeg kan også gå mot strømmen.

Avstår jeg fra å velge, gjør jeg meg mindre enn jeg egentlig er. Selvfølelsen min er avhengig av at jeg bruker viljen min.

Jo mindre jeg bruker viljen, jo svakere blir den. Bruker jeg den, styrkes den.

Vanskelig å innrømme at vi tar valg fordi

Jeg blir ansvarlig for mitt eget liv, og kan ikke skylde på noen eller noe.

Jeg risikerer å velge feil - og bli kritisert av andre og klandret av meg selv.

Andre kan bli sint eller såret - fordi jeg ikke velger det de vil.

Jeg risikerer å mislykkes i å nå mine mål.

Derfor sier vi ofte "Jeg kan ikke" når vi egentlig skulle ha sagt "Jeg vil ikke!"

Likevel, vi tar valg - ubevisst!

Jeg velger selv om jeg vil la meg styre av "skjebnen", miljøet eller egne impulser.

Jeg velger selv om jeg vil bruke min evne til å velge.

Alt vi gjør, gjør vi ut fra valg - bevisste eller ubevisste.

Målet er at vi tar bevisste valg, ikke ubevisste.

Åndelig og menneskelig sunnhet:

Jeg vet hva jeg mener, føler og vil.

Jeg våger å si fra om hva jeg mener, føler og vil - selv om andre blir sint eller såret. Jeg respekterer at andre mener, føler og vil annerledes enn meg.

Jeg kan velge å ta hensyn til andre og gjøre som de vil. Et moment menneske må ikke alltid få vin vilje igjennom. Derimot må jeg ikke bli så hensynsfull at jeg lar meg presse til å mene og føle det de vil.

Jo mer jeg står fram som et selvstendig menneske, jo mer vil jeg respektere meg selv og bli respektert av andre.

Jo mer jeg velger å være uselvstendig, jo mer vil jeg forakte meg selv og etter hvert bli foraktet av andre.

Viktige begrensninger.

Jeg har ikke selv valgt når og hvor jeg skulle bli født, hvem som skulle bli mine foreldre, hvilket miljø jeg skulle vokse opp i. Kroppen og helsa har jeg bare i noen grad kunnet bestemme over selv. Intelligensen har jeg også bare i begrenset grad kunnet bestemme over.

Jeg kan heller ikke bare bestemme meg for å følge Jesus dersom ikke Gud har kalt meg og drar meg

Om å gi og få

En sunn leder vet at han eller hun har behov for både å få og å gi.

En sunn trenger selv å få noe fra Guds Ord, bli åndelig fornyet, være villig til å motta noe fra venner og et kristent fellesskap, få støtte fra en åndelig leder og tilegne seg hvilke og rekreasjon. Påfyll er viktig. Vi trenger noen steder der vi blir betjent.

Legg merke til følgende: Det er vi selv som har ansvaret for å skaffe oss påfyll. Når vi er småbarn, er vi avhengige av at noen mater oss. Når vi blir voksne bør vi bli i stand til selv å finne brødboksen.

Men en lederoppgave har vi ikke for selv å få noe. Der er det ikke vi som skal bli betjent, men vi som skal tjene andre. Som ledere er det vår oppgave å gi. I den funksjonen skal vi arbeide for at andre får påfyll, at andre kan finne seg til rette i fellesskapet, at andre rett og slett blir betjent.

Søker vi en lederposisjon for selv å få noe, da blir vi umodne ledere. Og umodne ledere søker ofte en posisjon av tvilsomme grunner. Se avsnittet "7 dårlige grunner for å være leder" på slutten av denne artikkelen.

I Filipperbrevet gir Paulus sin unge medarbeider Timoteus en fantastisk flott attest: Jeg har ingen som ham, ingen som så oppriktig har omsorg for dere. For alle andre er opptatt av sitt eget og ikke av Jesu Kristi sak" (Fil 2,20-21).

Idealer

Idealer er i utgangspunktet noe positivt. De skal være så høye at vi må strekke oss for å nå opp til dem. I gamle dager fikk barna klær som var for store til dem. Klærne skulle være til å vokse i. Idealer skal også være til å vokse i, ellers stagnerer vi.

Men når avstanden mellom idealene og virkeligheten blir for stor, kan vi lett forstrekke oss.

Noen kommer i skade for å betone idealene i den grad at de mister kontakten med virkeligheten og benekter sine skyggesider. Uten at de egentlig vil det, ender de i hykleri - både når det gjelder rettroenhet og from livsførsel. Det er slitsomt med et slikt rollespill. Dessuten er det psykisk usunt. I verste fall kan det føre til dobbeltliv.

Andre havner i den andre grøfta og møter ethvert ideal med skepsis og virker lite motivert for å strekke seg. Kanskje må de i tide og utide demonstrere at de er "vanlige mennesker". For noen blir det et poeng å vise at de verken har sterkere tro eller bedre livsførsel enn andre. Da stopper veksten og utviklingen.

En rett balanse består i at vi bekjenner våre idealer uten å miste forankringen i virkeligheten. Det skal være en spenning mellom idealer og virkelighet. Spenningen kan være slitsom. Men den er sunn, og vi vokser på den.

Ballansen kan beskrives slik:

- * Vær ærlig med hvor du er akkurat nå. Ikke lat som om du er kommet lenger enn du er.
- * Vær ærlig med hvor du skal. Våg å innrømme at du vil videre.
- * Be Gud og mennesker om hjelp til å komme dit du ønsker å komme.

Når det gjelder idealer, må vi også stille oss følgende spørsmål:

- * Hvilke idealer er det Bibelen stiller opp for oss når det gjelder liv og tjeneste? (Disse idealene kan vi ikke la være å ta hensyn til.)
- * Hvilke idealer har vi fra oss selv, og hvilke har vi fra andre mennesker? (Disse idealene kan vi vurdere, og de vi ikke finner realistiske eller hensiktsmessige, kan vi kvitte oss med.)
- * Hva er det første skrittet vi må ta for å komme nærmere de idealene vi tror vi skal ha for livet og tjenesten?

Forventninger

Forventninger er i utgangspunktet noe positivt. Det ville være trist om ikke vi selv og andre hadde forventninger til oss.

En ivrig pensjonist engasjerte seg langt mer i det kristne arbeidet enn barna syntes var naturlig. Et av barna skrev et brev hjem og sa noe i retning av "Du kan da skjønne at det ikke er noen som kan forvente noe av deg i din alder". Pensjonisten ble, forståelig nok, ikke glad for en slik oppmuntring.

Selvsagt forventer vi noe av deg. Gjorde vi ikke det, hadde vi ikke mye tro på deg. Forventninger vokser du på.

Men du skal ikke strekke deg etter våre forventninger slik at du knekkes, blir utslitt eller føler at du må være en annen enn den du er. Gud har også skapt deg med begrensninger, og det må du respektere. Du skal realisere det Gud har skapt deg til. Du skal ikke skapes om i vårt bilde.

Problemet er bare at det er så mange som forventer noe av oss, og de forventer ikke alltid det samme. Gjør vi det en gruppe forventer, blir en annen gruppe skuffet - og omvendt. Mange har dessuten helt urealistiske forventninger.

Når det gjelder forventninger, må vi stille oss disse spørsmålene:

- * Hvem er det som forventer noe av meg? Og hva forventer de? (Både ektefellen, familien for øvrig, arbeidsgiveren, medarbeiderne, vennene og det kristne fellesskapet forventer noe. Kanskje har jeg også altfor store forventninger til meg selv.)
- * Hvilke forventninger er klart uttrykt, muntlig eller skriftlig? (Hva står det f.eks. i arbeidsinstruksen.)
- * Hvilke forventninger er der, men uten å være klart uttrykt? (Ofte forventes det av en kontorsekretær at hun skal koke kaffe til lunchen, men dette står ikke i instruksen.)
- * Hva tror jeg andre forventer, uten at de verken har sagt eller tenkt at jeg skal leve opp til slike forventninger? (Kontorsekretæren tror selv at det er hennes oppgave å koke kaffe, men egentlig er det ingen som forventer det av henne.)
- * Hvordan kan jeg si klart ifra om hva andre kan forvente av meg og hva de ikke kan forvente?

De sterkeste forventningene kommer ofte fra oss selv. Men det er likevel nyttig å kartlegge hvilke forventninger arbeidsgiveren, medarbeiderne, menighets- og foreningsmedlemmene og familien vår har. Når vi har gjort det, er tiden inne til å finne ut hvilke forventninger vi har mulighet for å innfri og hvilke vi ikke kan innfri. De urealistiske forventningene må vi ta et oppgjør med.

Så må vi lære oss til å si fra så snart vi merker at noen forventer mer av oss enn vi makter å innfri. På den måten kan vi komme til å skuffe noen. Men vi skuffer dem like mye dersom vi lar være å si fra og i det skjulte lar være å oppfylle forventningene. Dette siste gjør vi når vi stadig utsetter arbeidsoppgaver, unnskylder oss med at vi ikke har fått tid, stadig må si at det dessverre kom noe i veien, o.l. Klare ord er det enkelt å forholde seg til. Unnvikelser er det vanskelig å forholde seg til.

Stillingsinstrukser bør si klart ifra om hvilke forventninger arbeidsgiveren har når det gjelder arbeidsinnsats, prioriteringer o.l. Den må være slik at den ansatte slipper å lure på om det står noe mellom linjene og om det forventes noe ut over det som er uttrykt i klartekst. Forventninger som bare ligger i lufta, må unngås.

Forbilde

Jesus var et levende forbilde for sine disipler. Paulus var et levende forbilde for dem som var hans disipler. "Følg mitt eksempel, slik jeg følger Kristi eksempel", sa Paulus (1 Kor 11,1). Og til Timoteus sa han: "La ingen forakte deg fordi du er ung, men vær et forbilde for de troende i ord og gjerning, i kjærlighet, troskap og renhet... Ta deg av alt dette, lev i det, så alle kan se at du gjør fremskritt" (1 Tim 4,12 og 15). (Se også 1 Tess 1,6; 2 Tim 2,2;)

Vi skal først og fremst være forbilder ved å følge Jesus slik at andre får lyst til å følge oss.

Jesu disipler er ikke forbilder for oss fordi de var prektige og feilfrie, men fordi de tross alt fulgte Jesus også når det kostet noe og de måtte gå mot strømmen.

Peter er ikke et forbilde for oss fordi han kom med så mange store ord, men fordi han alltid var villig til å bli korrigert når han skjønte at han hadde tatt feil.

Abraham var heller ikke fullkommen. Han løy, tvilte og viste seg mange ganger fra en svak side. Men han gikk når Gud sa "Gå!".

Som frelste syndere kan vi være forbilder ved å:

- * innrømme våre svikt og bekjenne våre synder uten å bagatellisere dem ("Det var ikke så farlig", "De fleste gjør jo slikt"), unnskyldte dem ("Jeg er nå bare et menneske", "Beklager, jeg er ikke helt i form i dag", "Det var ikke lett å gjøre det annerledes) eller benekte dem ("Egentlig er det ikke galt av meg"). Vi er gode forbilder når vi ber Gud og mennesker om tilgivelse.

- * innrømme at vi selv må kjempe for å overvinne dårlige tilbøyeligheter og motstå press fra andre. Vi er ikke forbilder fordi vi allerede har vunnet seier, men fordi vi stadig kjemper uten å gi opp.

- * nekte å la våre personlige nederlag hindre oss i igjen å melde oss til tjeneste og gjøre noe godt for vår neste.

En kristen leder kan ikke velge om han eller hun vil være et forbilde eller ikke. Vi velger bare om vi vil være gode eller dårlige forbilder.

Hvordan blir du styrt?

Vi snakker om forskjellen på det å være innenfrastyrt og det å være utenfrastyrt. Målet er at vi i mest mulig grad skal være innenfrastyrt.

Dersom du er innenfrastyrt, gjør du

- * det du selv vil
- * det som stemmer med dine mål og prioriteringer
- * det du vet er rett
- * også det du vet at noen kan kritisere deg for

Dersom du bare er utenfrastyrt, har du en tendens til å gjøre

- * det andre til enhver tid forventer
- * det som gjør deg populær eller cool
- * det som er mest behagelig til enhver tid
- * det du ikke risikerer å bli kritisert for

Å kjenne seg selv

De fleste mennesker tror at de kjenner seg selv. Det viser seg at 95% av oss tror at vi har en bedre selverkjenneelse enn gjennomsnittet. Og det må bare være galt.

Det heter at "Det vi kjenner til, kan vi gjøre noe med. Det vi ikke kjenner noe til, gjør noe med oss". Det å bli kjent med seg selv er altså viktig for at vi skal kunne gjøre noe med livet og atferden vår og bli i stand til å lede oss selv.

Livshistorien vår er viktig. Helt fra våre første leveår har vi lært oss hvordan vi kan takle utfordringer og overleve følelsesmessig i ulike situasjoner. Men det vi har lært før, er kanskje ikke like hensiktsmessig i dag? Foreldres skilsmisse, mobbing, ensomhet eller alt for mye ansvar i tidlig alder, har sikkert gjort meg sterk på noen områder. Men det har sikkert også gjort meg sårbar på andre områder. Og det er viktig å få oversikt over hvor jeg er sterk og hvor jeg er sårbar.

Troshistorien min er også viktig. Troen min har ikke blitt til i et vakuum. Mennesker og miljøer har påvirket den. Noe har vært godt. Noe har vært mindre godt. Kanskje vektleggingen har vært noe ensidig? Kanskje er det bibelske sannheter jeg ikke har fått med meg eller ikke har lært å omsette i praksis?

Så er jeg skapt i Guds bilde samtidig som jeg er preget av syndefallet. Jeg har mange ressurser jeg må lære å ta i bruk, og så er det noen svakheter og fristelser som kan styre meg i feil retning. Jeg trenger hjelp til å bli ærlig med både det som er godt og det som er svakhetstrekk i livet mitt.

Så er det viktig å vite litt om hvilke nådegaver vi har og hvilke vi ikke har. De vi har, skal vi bruke - med frimodighet. Så skal vi være ydmyke nok til å slippe andre fram slik at de kan ta i bruk sine nådegaver til beste for fellesskapet. En god leder er ikke en som gjør alt selv, men en som slipper andre fram og gleder seg over at de får bruke det Gud har gitt dem.

Sist, men - nok en gang - så avgjør ikke minst - hvordan er mitt personlige forhold til Gud, hvordan har jeg det med personlig andaktsliv og åndelig påfyll i hverdagen, hvilke synder sitter jeg fast i, og hva kan ta fra meg frimodigheten. De som tror at kristne ledere ikke trenger hjelp på noen av disse områdene, tar feil. Også kristne ledere trenger hjelp - i stor grad.

You have enemies?

Good. That means

**you've stood up for
something in your life.**

- Winston Churchill
(1874 - 1965)

Alle kristne kan trenge en sjelesørger eller en kristen bror eller søster en kan snakke med om både livshistorie, troshistorie, styrker og svakheter. En leder trenger det i enda større grad. Vi lærer veldig lite om oss selv bare ved å isolere oss og reflektere over livet vårt på egen hånd. Vi trenger et annet menneske å speile oss i - et menneske som har kommet litt lengre og har litt mer oversikt enn vi har selv.

Gud har ikke skapt oss for at vi bare skal klare oss selv. Gud har skapt oss slik at vi trenger andre.

Viktige sannheter om deg og meg

Vi er skapt i Guds bilde til

- * å har personlig kontakt og kommunisere med Gud
- * å være hans medarbeidere
- * å ta ansvar for skaperverket og våre medmennesker
- * å ha fri vilje i hverdagslige ting
- * å være kreative

Alt dette skal vi med frimodighet ta i bruk og glede oss over.

Så har syndefallet ført til at vi er syndere.

- * Vi synder i tanker, ord og gjerninger
- * Vi ikke bare faller i synd, men legger oss frivillig
- * Vi blir bundet av synden så vi ikke kan slutte med den uten Guds hjelp
- * Det er faktisk noe i oss som ønsker å synde.

Alt dette må vi være oppmerksom på så det ikke får styre oss og føre oss på avveier. Men Gud bruker frelste syndere - syndere som bekjenner sine synder og lever i lyset med dem.

7 dårlige grunner for å være leder

1. En hjelper andre fordi en ønsker å forsterke sitt eget selv-bilde. Dersom vi er avhengig av denne formen for å bekrefte vårt eget selv-bilde, blir vi selvopptatte og lar andre bli avhengige av oss.

2. En hjelper andre for å føle at andre trenger en. Vi skaper situasjoner som gir oss en følelse av å være uunnværlige.

3. En går inn i en lederoppgave for å bøte på dårlig kommunikasjon med andre. Det å hjelpe andre (særlig yngre og mer uerfarne personer), skaper en følelse av fellesskap. Problemet melder seg når en ikke lenger er i arbeid (ofte under depresjoner).

4. En er leder fordi en har behov for hengivenhet, kjærlighet og intimitet. En slik motivasjon har ofte en lang forhistorie, ofte helt fra tidlige ungdomsår. Slike ledere kan gi og motta mye hengivenhet, men de får liksom aldri nok.

5. En hjelper andre for å vise dem at de er hjelpeløse. Det kan gi en viss form for tilfredsstillelse å oppleve at andre er hjelpeløse.

6. En hjelper fordi en ønsker å vise at en selv er overlegen og sterk. Et slikt motiv bak tjenesten kan tvinge en arbeider til en uavbrutt og pågående aktivitet.

7. En er leder fordi en ønsker å dirigere, bestemme over og ha innflytelse på andre. En som ønsker makt og innflytelse, kan ofte komme forkledd som hjelper eller leder.

Test deg selv

A. Hvilke av de 7 nevnte motivene kan jeg finne hos meg selv? Vet jeg om andre motiver jeg kan tilføye? Det er ingen grunn til å flyte fra en slik undersøkelse. Gud kan rense, forvandle og bruke den som i seg selv ikke har så store forutsetninger for å tjene ham rett.

B. Er jeg en leder som vet at jeg selv trenger å bli ledet? Har jeg en sjelesørger som vet om de vanskelighetene jeg særlig sliter med i tjenesten?

C. Hva er det jeg er mest redd for? Nevn fem ting. Er det noen sammenheng mellom dem? Kan jeg tenke meg til å fortelle dette til en bror eller søster som kan be sammen med meg?

D. Ser jeg noe mønster bak den sjelesorgen og den veiledningen jeg utøver? Hvilke mennesketyper er det som oppsøker meg? Hvilke mennesketyper er det jeg særlig ønsker å hjelpe?

E. Hva er min spesielle nådegave, og hva er min største svakhet? Hvordan er forholdet mellom disse? Er de to sider av samme sak: Den gode siden jeg ønsker å vise andre når jeg er leder og skyggesiden som jeg ønsker å skjule for alle - ja, til og med for meg selv.

F. "Virkelig hjelp er å fjerne de hindringene som har holdt et menneske borte fra personen Jesus som er den eneste hjelper, frelser og forløser, helbreder og gjenoppretter". Prøv å lag andre definisjoner av hva sann hjelp er, og snakk med andre om dette.